

Ontwikkelingsgericht onderwijs: actief en ontdekkend

en Suriname gehad, en slavernij. Er zitten hier drie Surinaamse kinderen in de groep. Ze vinden dat interessant, want het heeft met henzelf te maken. Dat werkt heel motiverend. Sommige kinderen weten door hun achtergrond ook al iets over een onderwerp. Dan laat ik hen het verhaal doen. Als ik iets vertel, dan luistert de groep heus wel. Maar als een medeleerling iets uitlegt, dan beleven ze dat ook echt. Dat werkt veel sterker.”

Leskist

Van de Kolk nam samen met collega Maarten Schoenmaker het voortouw. Het duo bracht verdieping aan in de werkwijze. Daarnaast zijn zij verantwoordelijk voor de uitwerking van de geschiedenisthema's voor de hele school. Beide leerkrachten hebben affiniteit met geschiedenis. Van de Kolk: "Andere collega's hebben meer kennis over andere onderwerpen. Dat willen we gebruiken, zodat we alle aanwezige expertise kunnen inzetten bij het ontwikkelen van de thema's.

Uiteindelijk moet er per thema een leskist komen die iedereen kan gebruiken.”

‘Alle leerlingen kiezen een personage uit de Gouden Eeuw en kruipen in diens huid’

De leerlingen werken tijdens een thema allerlei onderdelen uit. Van een werkstuk tot een eindproduct, van een presentatie tot een toneelstuk. Voor de Gouden Eeuw knutselen de kinderen uiteenlopende creatieve uitingen in elkaar. Zo maakt een groepje kinderen nu de hal en de trap na waar Willem van Oranje is vermoord. "Dat verhaal maakte op hen enorme indruk. En wat zij belangrijk vinden, telt." De knutselende kinderen kijken even op en vertellen dat ze het vooral 'zelig' vonden. "In je eigen huis vermoord worden, is heel erg", zegt een jongetje terwijl hij een grote pot lijm vasthoudt. Een ander groepje werkt aan een jurk van Mary Stuart, maar ook het Behouden Huys, een VOC-schip en een grachtenpand zijn in de maak.

Margaretha van Parma

De kinderen leggen tijdens een thema een portfolio aan. "Daar zit van alles in", vertelt Van de Kolk. "Een tijdlijn bijvoorbeeld, maar ook een geschreven versie van 'Kruip in de huid'. Alle leerlingen kiezen een personage uit de Gouden Eeuw en kruipen in diens huid. Ze zoeken van alles op over die persoon, verkleeden zich als hem of haar en vertellen de klas in de ik-vorm wie ze zijn. Daar zitten ook hele creatieve dingen tussen. Zo hebben twee kinderen er eentje samen gedaan. De een was Margaretha van Parma in

leven, de ander haar geest. De dialoog tussen hen was heel bijzonder. Dat bedenken ze helemaal zelf.”

Boek

Het ontwikkelingsgerichte onderwijs kent een doorlopende leerlijn. "Wij behandelen nu een geschiedenisonderwerp van de periode 1500-1800. In groep zes komt de periode ervoor aan bod en in groep acht gaan de kinderen in een thema aan de slag met de periode vanaf 1800. Ook voor de andere vakken werkt het zo." Ook vaardigheden maken deel uit van de werkwijze. Kinderen leren werken met onderzoeksvragen, doorlopen bepaalde stappen bij de uitwerking en moeten verplicht onderdelen uit boeken halen. "Dan krijg je nog wel eens de reactie: 'Huh? Een boek?!' Toch vinden we het belangrijk dat ze ook in boeken zoeken en niet alleen op internet. Bovendien moeten ze hun bronnen vermelden. Als ze een boek of een site ergens voor gebruiken, geven de leerlingen dat aan." |

Haags Historisch Museum

Alle Gouden Eeuw eindproducten van groep 7 van 't Palet zijn de hele zomer te bewonderen in het Haags Historisch Museum. Tot die tijd werken leerlingen hard aan de jurk van Mary Stuart, het VOC-schip, het Behouden Huys, historische landkaarten, een grachtenpand en het trappenhuis waar Willem van Oranje werd vermoord. De begeleidende teksten op de museumbordjes schrijven de leerlingen zelf.

Einstein stelde over zijn wetenschappelijke kwaliteiten dat hij 'geen speciaal talent was, maar slechts nieuwsgierig'.

Van die basale menselijke eigenschap maakt 't Palet gebruik met de inzet van actief en ontdekkend leren. De leerlingen gaan aan de hand van een onderzoeksvraag binnen een thema zelf aan de slag. Op onderzoek in het primair onderwijs.

'Wanneer je weet, wat je zoekt, doe je geen onderzoek meer.' Nog een citaat van Einstein dat naadloos aansluit bij de aanpak op 't Palet. Bij aanvang van een thema hangt de leerkracht het lokaal vol met posters en uitspraken. Voor de leerlingen op dag één nog een groot vraagteken. Gaandeweg ontdekken ze steeds meer over het onderwerp en herkennen ze de afbeeldingen en teksten aan de muur. Zo bouwen ze een raamwerk van kennis op.

Gouden Eeuw

Ontwikkelingsgericht onderwijs is de term. 't Palet wilde leerlingen actiever en meer ontdekkend laten leren. Bij ontwikkelingsgericht onderwijs is er een gestuurd programma en een niet-gestuurd programma. Hoe werkt dat precies? "Voor een deel bestaat het programma uit begrippen waarvan wij willen dat kinderen die kennen. Maar een belangrijk gegeven is dat kinderen ook zelf bepalen wat ze willen leren, en aangeven wat zij belangrijk vinden", vertelt Wilfred van de Kolk, groepsleerkracht op 't Palet. "Nu behandelen we de Gouden Eeuw bijvoorbeeld. Wij kunnen wel zeggen: 'De VOC is belangrijk', maar de leerlingen kiezen ook wat ze relevant vinden. We hebben het over Manhattan